

Onderwerp Reactie internetconsultatie Regeling Diergezondheid
Datum 21-04-2021
Contactpersoon Frank van den Eijnden, Saveetra

Inleiding

Saveetra maakt langs deze weg gebruik van de mogelijkheid te reageren op de (concept) Regeling Diergezondheid. Saveetra reageert specifiek op de voor haar achterban relevante issues t.a.v. veevervoer(ders).

Ten algemene wil Saveetra vooraf gezegd hebben dat Nederland -internationaal gezien- al jaren voorop loopt qua preventieve maatregelen. Vergeleken met andere lidstaten zijn hygiënemaatregelen in Nederland strikter en worden ze veel beter nageleefd dan in andere landen. De huidige normen / werkwijze zijn effectief gebleken: het heeft er in geresulteerd dat het al jaren niet meer voorgekomen is dat dierziektes via transportbewegingen zijn verspreid.

Met de introductie van de Animal Health Law worden er -voor de Nederlandse situatie- feitelijk weinig nieuwe zaken geïntroduceerd m.b.t. veevervoer. Saveetra is echter geschrokken van de wijze waarop bepaalde zaken vorm gekregen hebben binnen de Nederlandse regelgeving. Hier zien we rare ontwikkelingen:

- Vervoerders vanuit het buitenland wordt meer toegestaan dan voor binnenlandse transporten het geval is
- Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) schrijft striktere voorschriften voor zonder die keuze te onderbouwen en zonder enige aanwijzing dat de maatregelen effectief en efficiënt zijn (wetende dat we het nu al goed voor elkaar hebben).

Saveetra is geen tegenstander van aanpassingen, maar hanteert wel altijd de volgende criteria;

- Is er een heldere doelstelling?
- Zijn maatregelen effectief? Leiden ze tot significante resultaten en/of leiden ze niet tot evt. ongewenste neveneffecten?
- Efficiency; weegt de mate van realisering doelstelling voldoende op ten opzichte van de extra eisen / kosten van maatregel?
- Zijn maatregelen handhaafbaar? (HUF toets)
- Maatregelen gelden voor iedereen

Deze afwegingen sluiten naadloos aan bij de kaders die AHL stelt¹ op het vlak van proportionaliteit, economische aspecten, e.d.

Onderstaand reageert Saveetra puntsgewijs op specifieke veevervoer gerelateerde voorschriften:

Algemene opmerkingen

- Handhaafbaarheid: Is er een HUF toets uitgevoerd (handhaafbaarheids-, uitvoerbaarheids- en fraudebestendigheidstoets)? Zo ja, wat waren daar de resultaten van?
- Het ontbreekt op meerdere plaatsen aan benodigde (wetenschappelijke) onderbouwing waarom maatregelen genomen zouden moeten worden / waarom ze de vorm hebben die ze hebben.

Besluit Diergezondheid

Artikel 1.35 Overladen bij verzamelen op vervoermiddel

- Situatie obv Besluit Diergezondheid, Artikel 1.35: voorwaarden aan overladen van evenhoevigen worden o.a. gesteld t.a.v. locatie van overladen (enkel op een locatie met een R&O faciliteit) en wijze van overladen (altijd volledig overladen).

¹ OVERWEGINGEN AHL:

(11) gezondheidsregels houden o.a. rekening met omgeving, dierenwelzijn en economische aspecten.

(112) beperkingen horen enkel toegepast te worden wanneer ze nodig en proportioneel ten opzichte van de risico's zijn.

(179) overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om doelstellingen te verwezenlijken.

Reactie Saveetra: Saveetra heeft hier in consultatie op het besluit Diergezondheid op aangegeven dat het een andere oplossing voor staat ten aanzien van het overladen van runderen, die reeds eerder met overheid besproken is. Saveetra ziet in AHL geen beperkingen t.a.v. de voorgestelde wijze van overladen en is van mening dat op onderdelen het sector voorstel strikter / veiliger is dan nu beschreven is in het besluit.

Saveetra proeft dat het ministerie op diverse terreinen de meest strikt mogelijke oplossingen voor ogen staat – zonder dat daar goed gemotiveerde risico-analyses voor gemaakt zijn waar effectiviteit / efficiency van de maatregelen in meegenomen zijn. Saveetra moet nog maar zien of de uitwerking van artikel 1.35 leidt tot een beperking van de risico's t.a.v. diergezondheid.

Saveetra ziet geen verschil tussen het laden en lossen op meerdere adressen m.b.v. een oplegger of met behulp van een voorwagen-aanhanger combinatie; met beide wijzen van vervoer mogen hetzelfde aantal adressen langs gegaan worden. Het een brengt niet meer risico met zich mee dan het ander.

Saveetra mist een inhoudelijke / wetenschappelijke onderbouwde argumentatie waaruit blijkt dat de in artikel 1.35 beschreven wijze van overladen beter is dan door de sector voorgestelde oplossing (die meer borging biedt dan het voorstel van het Ministerie van LNV).

Oplossing: Overheid en sector om tafel om op basis van inhoudelijke argumenten 'overladen van runderen' vorm te geven (in het licht van diergezondheid).

Regeling Diergezondheid

T.a.v. Hoofdstuk 5 'Waarschuwborden en kentekenen'

- **Situatie obv Concept regeling:** in 'Artikel 5.1 Model waarschuwborden' wordt verwezen naar 'modellen als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van het besluit'

Reactie Saveetra:

- Saveetra was in de veronderstelling dat 'modellen waarschuwborden' net afgeschaft waren, zie [Verslag over de resultaten van de consultatie](#) (consultatie [actualisering diergezondheidsregels in de Wet dieren](#)). Heeft Saveetra dat verkeerd geïnterpreteerd / is er iets veranderd?
- In het kader van 'preventie / infomeren' heeft Saveetra in diezelfde consultatie gevraagd hoe het Ministerie van LNV er voor gaat zorgen dat buitenlandse vervoerders (= risico op insleep dierziektes) op de hoogte zijn van vervoersbeperkingen? Aanvullend daar op vraagt Saveetra aan de overheid om in EU verband een centraal informatiepunt op te zetten met informatie over tijdelijke beperkende maatregelen in de lidstaten (i.r.t. uitbraken dierziektes). Dit is wenselijk / noodzakelijk om insleep vanuit het buitenland te voorkomen (door buitenlandse vervoerders en terugkerende Nederlandse vervoerders). Voor bedrijven is het ondoenlijk om EU breed de juiste informatie te vinden voor situaties in bestemmingslanden. Hier ligt een rol voor overheden om dit op te pakken; het bedrijfsleven is namelijk afhankelijk van informatie die EU overheden publiceren.

T.a.v. Hoofdstuk 6 Wijziging andere regelingen - wijziging 'Regeling houders van dieren'

Artikel 4.11. Uitzondering registratieplicht vervoerders

Artikel 4.13. Uitzondering documentatieplicht vervoerder

- **Huidige situatie:** vervoerders registreren zich bij NVWA in het kader van Transportverordening 1/2005
- **Situatie obv conceptregeling:** AHL bevat een registratieplicht voor vervoerders (AHL, artikel 87). Het ministerie van LNV wil mogelijk gebruik maken van uitzonderingsmogelijkheden t.a.v. deze registratieplicht.

Reactie Saveetra:

- Het is onwenselijk als er een dubbele registratieplicht komt (in kader van EU Vo. 1/2005 én AHL).
- Uitzonderingen dienen enkel toegepast te worden als daar een goede onderbouwing voor bestaat (vanuit doelstellingen AHL / risico's diergezondheid).

Oplossing:

- Integreer registratie vervoerders t.b.v. Transportverordening 1/2005 en AHL (qua proces en het openbare register).
- Laat registratie van vervoerders (AHL, artikel 87) minimaal gelden voor alle vervoerders die op commerciële basis dieren vervoeren.

Artikel 4.12. Documentatieplicht vervoerders

- Situatie obv conceptregeling: Een vervoerder legt gegevens vast binnen drie werkdagen, te rekenen vanaf de dag na de dag waarop de gebeurtenis heeft plaatsgevonden.

Reactie Saveetra: Saveetra begrijpt niet hoe dit artikel bedoeld is. Volgens Saveetra moeten vervoersgegevens immers altijd al tijdens transport kloppen / vastgelegd worden, en niet drie dagen achteraf.

Oplissing: artikel beter inkleden (afhankelijk van doelstelling artikel) of schrappen.

Hoofdstuk 5c. Bijebrengen van dieren

- Situatie obv conceptregeling: In te toelichting wordt aangegeven dat de artikelen in dit hoofdstuk alleen van toepassing zijn voor het **vervoer van dieren van een inrichting in Nederland naar een inrichting in Nederland** en het bijebrengen van dieren uit Nederlandse inrichtingen, die daarna vervoerd worden naar een Nederlandse inrichting.

Dat leidt tot de conclusie dat de volgende artikelen NIET van toepassing zijn op transporten die afkomstig zijn uit het buitenland:

- Concept regeling Artikel 5c.7. Lossen - Het aantal adressen in Nederland waarop een vervoermiddel dat uit Nederland afkomstige evenhoevigen vervoert, lost, is ten hoogste gelijk aan het aantal vervoerseenheden waaruit het vervoermiddel bestaat.
Toelichting op artikel 5c7: alleen de vervoerseenheid die gelost wordt mag op het betreffende adres komen. De overige vervoerseenheden mogen daar niet komen en moeten buiten die inrichting wachten.
- Besluit Diergezondheid Artikel 1.37. Laden en lossen op verschillende adressen - Indien een vervoermiddel waarmee evenhoevigen worden vervoerd op verschillende adressen wordt geladen, onderscheidenlijk gelost b. worden na het laden, onderscheidenlijk lossen telkens de kritische delen van het vervoermiddel gereinigd en ontsmet.

Reactie Saveetra:

- A. Deze maatregel is in deze vorm niet effectief en vanuit risico's redenerend is dit de wereld op zijn kop: Juist voor transporten binnen Nederland (waar het risico al laag ligt) worden beperkingen opgelegd, terwijl transporten vanuit het buitenland (honderden malen groter dan Nederland, risico op aanwezigheid / import van dierziekten groter, uitvoering R&O ondermaats) ongehinderd hun gang kunnen gaan. Een kleiner aantal transporten vanuit het buitenland zorgt voor meer risico voor de NL sector dan vele binnenlandse ritten.

Saveetra ziet wel meerwaarde in tijdelijke toepassing van dergelijke maatregelen wanneer daar een aanwijsbare reden voor is (denk bijvoorbeeld aan een dreigende dierziekte in een buurland).

- B. Op basis van de toelichting op artikel 5c7 concludeert Saveetra het volgende:
- bij het vervoer met een voorwagen-aanhanger combinatie
 - mag een met evenhoevigen geladen voorwagen niet op het erf komen om de aanhanger te lossen
- Op basis van risico's voor diergezondheid heeft dit geen meerwaarde; de dieren reden immers al heel de rit samen op. Ook qua dierenwelzijn valt hier op af te dingen: een trekkend voertuig van de houder zal dan gebruikt moeten worden om de aanhanger op het erf te rijden.
- C. Gaat de maatregel reinigen en ontsmetten van kritische delen (Besluit Diergezondheid Artikel 1.37.) voor alle erfbetreders gelden?
Vanuit risico's geredeneerd lijkt het voor de hand te liggen dat deze maatregel ook voor andere erfbetreders dient te gelden die meerdere veehouderijen aandoen tijdens een rit / dag. Te denken valt aan mesttransporten, diervoedertransporten, dierenartsen, etc. Vanuit Saveetra / TLN menen we dat dat overdreven is. Zie opmerking bij A; ten tijde van een (dreigende) dierziekte is dat wel opportuun (wat nu ook de praktijk is).
- D. Reiniging / ontsmetting van kritische delen heeft enkel nut als het plaats vind bij het verlaten van het bedrijf (schoon de weg op), bij veel bedrijven is dat een zand- / grindpad waar ontsmettingsmiddel rechtstreeks in de bodem verdwijnt. Dit betekent dat er dagelijks duizenden liters ontsmettingsmiddel in de bodem verdwijnen. Dat is onwenselijk.

Oplossing:

Pas maatregelen (regeling art 5c7, Besluit artikel 1.37) enkel tijdelijk toe wanneer er een reële dreiging van verspreiding dierziekte bestaat. Bijvoorbeeld ten tijde van aanwezigheid / dreiging van een dierziekte – zoals dat nu ook gebruikelijk is voor alle transporten (niet enkel veetransporten) die een veehouderij aandoen in Beschermings- en Toezichtsgebieden (aan de hand van [Hygiëneprotocollen](#)).

Artikel 5c.2. Toegestane laadadressen varkens verzameling vervoermiddel

- Huidige situatie: in Regeling Preventie artikel 40n, lid 2, 4 en 5 wordt gesproken over ‘rit / vervoer naar een slachthuis, al dan niet via een verzamelcentrum’
- Situatie obv conceptregeling: in het (inhoudelijk) vergelijkbare Artikel 5c.2. (Toegestane laadadressen varkens verzameling vervoermiddel) wordt gesproken over ‘varkens die (kennelijk) bestemd zijn voor de slacht’.

Reactie Saveetra: het woord ‘verzamelcentrum’ word in de conceptregeling niet gebruikt. Wordt met het gebruik van de woorden ‘bestemd voor slacht’ (concept regeling) hetzelfde bedoeld als ‘vervoer naar slachthuis, al dan niet via verzamelcentrum’ (Regeling Preventie). Of anders gesteld: blijft (onder voorwaarden) de tussenstap via een verzamelcentrum mogelijk?

Keuringen en tentoonstellingen

n.a.v. Concept regeling artikel 5c.7

- Huidige situatie: gang van zaken nu is dat bijv. 20 runderen van 10 adressen geladen / verzameld worden op de wagen en deze worden op 1 locatie (keuring / tentoonstelling) gelost. Dezelfde dieren worden met die ene wagen weer teruggebracht naar de houders van de dieren.
- Situatie obv conceptregeling: op basis van artikel 5c.7 moet iedere vervoerseenheid die op een adres komt in één keer op dat adres volledig gelost worden. Dat zou betekenen dat voor de terugweg vanaf de keuring / tentoonstelling per adres 1 vervoerseenheid nodig is om de dieren terug naar de houder te vervoeren. ALS het om 10 adressen gaat (zie bovenstaand voorbeeld), dan zijn er voor de terugweg minimaal 10 vervoerseenheden nodig.....

Reactie Saveetra:

- Dit is niet effectief: de dieren hebben op weg naar / tijdens de keuring of tentoonstelling al bij elkaar gestaan – ze daarna apart vervoeren heeft geen toegevoegde waarde uit oogpunt van diergezondheid.
- Het is niet efficiënt en vanuit milieuoogpunt (10 wagens versus 1 wagen) onwenselijk.

Oplossing: voeg aan ‘Artikel 5c.7. Lossen’ een extra lid toe:

3 Het eerste lid is niet van toepassing bij transporten vanaf keuringen en tentoonstellingen terug naar de houder op voorwaarde dat de aangevoerde dieren overeenkomstig de volgorde van aanvoer naar de keuring of tentoonstelling terug vervoerd worden.

n.a.v. Artikel 8a.3. Reiniging en ontsmetting tentoonstelling of keuring

- Huidige situatie: bij keuringen en tentoonstellingen wordt gebruik gemaakt van Artikel 51, lid 3 van de Regeling preventie:
 - Artikel 31, eerste lid, is niet van toepassing bij het uitladen van evenhoevigen op een plaats, onder de voorwaarde dat het vervoermiddel na het uitladen op de plaats aanwezig blijft en met dezelfde evenhoevigen wordt geladen.
(red.: Art. 31, eerste lid = R&O na lossen / voor de openbare weg op te gaan)
- Situatie obv conceptregeling: conceptregeling zegt hier niets over

Reactie Saveetra: beschikken keurings- / tentoonstellingslocaties over R&O faciliteiten (nu hoeft daar o.b.v. Regeling Preventie -artikel 51- niet ge-R&O-d te worden..)?

Oplossing: analyse situatie, eventueel een voorbehoud zoals artikel 51, lid 3 van de Regeling Preventie opnemen in de nieuwe regelgeving.